

tabu
- ihmisen ääni -

KANSALLISTEATTERI

Timo K. Mukka

TABU

– *ihmisen ääni* –

Pyhäpäivä. Matinea. Suuri näyttämö.

Minä otin sydämeni omaan käteeni
Omilla silmilläni tutkin teitäni
omilla huulillani suutelin haavani
lääkitsin kipuni
Sinua jumala
en tahdo tuntea
en tavata
en rakastaa

Timo K. Mukan teokseen pohjautuva *Tabu — ihmisen ääni* nähdään Kristian Smedsin tulkintana Suurella näyttämöllä. Ensi-ilta on sunnuntaina 4. lokakuuta kello 15. Myös muut näytännöt esitetään aina sunnuntaisin kello 15.

Tabussa näyttämöllä nähdään näyttelijä **Seela Sella** ja **Tero Jartti** sekä muusikko **Pekka Kuusisto**. Kuusiston säveltämällä ja esittämällä musiikilla on esityksessä keskeinen rooli.

Tabu — ihmisen ääni on toinen osa Smedsin pohjoisen miestaiteilijoita käsittelevää trilogiaa. Ensimmäinen osa oli syyskaudella nähty *Palsa — ihmisen kuva*.

ENSI-ILTA SUURELLA NÄYTTÄMÖLLÄ 4.10.2015.

ESIINTYJÄ Seela Sella
MUSIIKKI Pekka Kuusisto
MUKANA Tero Jartti

Mukana myös Aino, Ida, Inari, Karina, Lilla, Maia, Saiga, Stella ja Viola Itä-Helsingin musiikkiopistosta.

TEKSTI Timo K. Mukka
OHJAUS JA DRAMATURGIA Kristian Smeds
NEUVONANTAJA Kimmo Modig
VALOSUUNNITTELU Teemu Nurmelin
ÄÄNISUUNNITTELU Tuuli Kyttälä
VIDEOSUUNNITTELU Pietu Pietiäinen
PUKUSUUNNITTELU Auli Turtiainen

TAUSTAA TEKIJÖISTÄ

Timo K. Mukka (1944–1973) oli lappilainen kirjailija, runoilija ja kuvataiteilija. Hänen kirjallinen uransa oli lyhyt mutta tuottelias: hän kirjoitti kaikki yhdeksän teostaan kuudessa vuodessa. Aikanaan kohutun esikoisromaaninsa *Maa on syntinen laulu* (1964) Mukka kirjoitti vain 19-vuotiaana. Hänen kykyään käsitellä rohkeasti ja kypsästi vaikeita seksuaalisesti ja uskonnollisesti sävyttyneitä ihmiskohtaloita pidettiin hämmästyttävänä. Sairaalloinen, köyhyysloukussa elänyt poikkeuksellinen taitelija kuoli sydänkohtaukseen vuonna 1973. Nykyään hänen tuotantoaan pidetään suuressa arvossa ja teoksia on käännetty useille eri kielille.

Tabu — ihmisen ääni on monipuolisen teatterintekijän **Kristian Smedsin** ohjaama ja dramatisoima kokonaisvaltainen taideteos. Lukuisten ohjaus- ja kirjoitustöiden lisäksi Smeds on toiminut taiteellisena johtajana Teatteri Takomossa (1996—2001), teatterinjohtajana Kajaanin Kaupunginteatterissa (2001—2004) ja luotsannut omaa vapaata teatteriryhmäänsä Smeds Ensemblea (2007—2014). Kansallisteatterin residenssitaiteilijana (2015—2019) toimiva Smeds on ohjannut lukuisia menestyneitä teoksia Kansallisteatteriin: *Tuntematon sotilas* (2007), kansainvälinen yhteistuotanto *Mental Finland* (2009), *Mr Vertigo* (2010) ja *Palsa — ihmisen kuva* (2014).

Lukuisten rakastettujen teatteri-, elokuva- ja televisioroolien näyttelijä **Seela Sella** kuului Kansallisteatterin vakituiseen ensembleen vuodesta 1990 aina eläköitymiseensä saakka. Hänen viimeisimpiä töitään Kansallisteatterissa ovat olleet *Aamu* (2015), *Vanja-eno* (2014), *Aie* (2012) ja *Sotaturistit* (2008). Lukuisilta kotimaisilta näyttämöiltä (mm. Tampereen Teatterista, Tampereen Työväen Teatterista ja Helsingin Kaupunginteatterista) tuttu Sella on palkittu myös monin Jussi-patsain, ja hänelle on myönnetty näyttämötaiteen valtionpalkinto 2009.

Esityksen musiikin on säveltänyt **Pekka Kuusisto**, ja hänet nähdään myös muusikkona näyttämöllä. Kuusisto on tullut tunnetuksi harvinaisen monipuolisena ja avarakatseisena muusikkona, joka on yhtä kotonaan niin viulukonserttojen solistina kuin vaikkapa elektronisen musiikin maailmassa. Hän voitti ensimmäisenä suomalaisena Jean Sibelius -viulukilpailun vuonna 1995. Kuusisto toimii Tuusulanjärven poikkitaiteellisen *Meidän festivaalin* taiteellisena johtajana ja aloittaa vuonna 2016 Australian Chamber Orchestra Collectiven taiteellisena johtajana.

Tero Jartti on näyttelijä, elokuva- ja teatteriohjaaja sekä käsikirjoittaja, joka vierailee Kansallisteatterissa. Jartti on vierailut Kansallisteatterissa aiemmin esityksissä *Saiturin joulu* (2011), *Mr Vertigo* (2010) ja *Valheita* (1990).

Valosuunnittelu on **Teemu Nurmelinin** käsialaa. Nurmelin on tehnyt yhteistyötä Smedsin kanssa aikaisemmin Smeds Ensemblen tuotannoissa *12 Karamazovia* (2011) ja *Veistäjät* (2014). Muita hänen viimeisimpiä töitään ovat muiden muassa *Dark Side of the Mime* (2014, Teatteri Takomo) ja *Carmen* (2013, Tampereen työväenteatteri). Nurmelinille myönnettiin Säde-palkinto vuonna 2013.

Tuuli Kyttälä vastaa teoksen äänisuunnittelusta. Hän on valmistunut äänisuunnittelijaksi Teatterikorkeakoulusta keväällä 2011 ja on tehnyt ääntä ja musiikkia sekä teatteri-, tanssi- että nykysirkusesityksiin. Häntä kiinnostaa äänen ja esiintyjän välinen vuorovaikutus ja hän pyrkii siihen, että ääni olisi orgaaninen osa esitystä. Häntä kiehtoo äänen monitulkintaisuus ja musiikin suora väylä alitajuntaan ja tunteisiin. Kyttälän viimeisimpiä töitä ovat muiden muassa *Kuka pelkää tappajahaita* ((2014, Helsingin Kaupunginteatteri), *Tarina rakkaudesta ja pimeydestä* (2013, Kansallisteatteri) ja *Straight* (2013, Zodiak – uuden tanssin keskuksessa), josta hänet palkittiin Äänisäde-palkinnolla.

Pietu Pietiäinen on sekä valo- että videoalan ammattilainen. Hänen suunnittelutöitään on nähty Kansallisteatterissa lukuisia, mm. esityksissä *Vanja-eno* (2014) ja *Kuningas kuolee* (2013) sekä Smedsin kanssa yhteistyössä valmistetut *Palsa – ihmisen kuva* (2014) ja *Mr. Vertigo* (2010). *Mr. Vertigosta* Pietiäinen sai Valo-Säde -palkinnon vuonna 2010. Muita Pietiäisen viimeaikojen suunnittelutöitä ovat olleet muiden muassa *Morbror Vanja* (Klockricke-teatern 2012) ja *Savisaar* (NO99, 2015).

Auli Turtiainen on Kansallisteatterin markkinointipäällikkö ja pukusuunnittelija, jonka viimeisimpiä teatterisuunnittelutöitä ovat olleet mm. *Alli Jukolan tarina* (2015), Harold Pinterin *Petos* (2014), Anton Tšehovin *Kirsikkapuisto* (2013), Juha Jokelan *Patriarkka* (2012) sekä Kristian Smedsin ohjaamat *Tuntematon sotilas* (2007) ja *Mr Vertigo* (2010) Kansallisteatterissa. Turtiainen on saanut Jussi-palkinnot vuosina 2015 Saara Cantellin elokuvasta *Onneli ja Anneli* ja 1999 Pirjo Honkasalon elokuvasta *Tulennielijä*, ja oli Jussi-ehdokkaana Jörn Donnerin elokuvasta *Kuulustelija* (2009).

Kimmo Modig on taiteilija, jonka teoksiin kuuluu monologeja sosiaalisessa mediassa, luentomaisia esityksiä, äänipäiväkirjoja sekä kortinlukua. Hän kuratoi SUCH-galleriaa Jussi Koitelan kanssa. Modig on Antagon-biennaalin perustaja. Tämä on hänen ensimmäinen vierailunsa Kansallisteatterissa.

LISÄTIEDOT JA LEHDISTÖLIPPUOIVEET

Tiedotuspäällikkö Mia Hyvärinen, mia.hyvarinen@kansallisteatteri.fi tai p. 010 7331 238 / 050 540 5062

VALOKUVAT

<https://www.flickr.com/photos/kansallisteatteri/albums/72157651038978729>